

Ministerul Educației

LBRIS

We know
books

Adrian Romoņi
Ionela Iacob
Teodora Kiss
Gabriela Roșa

LIMBA ȘI LITERATURA

ROMÂNĂ

clasa a V-a

Booklet

Deșteaptă-te, române! de Andrei Mureșanu

Competențe generale și specifice

Ghid de utilizare a manualului digital

Recapitulare inițială

UNITATEA 1

Numele meu are o poveste

Lectură

1. Textul literar
2. Trăsăturile textului literar (actualizare)
3. Interpretarea textului
4. Textul nonliterar

Redactare

5. Relatarea unor experiențe personale

Elemente de construcție a comunicării

6. Cuvântul și contextul. Istoria cuvintelor
7. Dicționarul. Articolul de dicționar.
Ordonarea cuvintelor după criteriul alfabetic
8. Subiectul. Predicatul verbal.
Acordul predicatului cu subiectul
9. Atributul
10. Propoziția. Tipuri de propoziții

Comunicare orală

11. Roluri în comunicare. Reguli de acces la cuvânt

Interculturalitate

12. Identitatea personală
 - Proiect individual – Povestea numelui meu

Recapitulare

Evaluare

UNITATEA 2

Fiecare are povestea lui

Lectură

1. Textul narativ literar
2. Trăsăturile textului narativ literar
3. Cuvântul-cheie. Tema. Planul simplu de idei
4. Interpretarea textului. Personificarea
5. Textul narativ multimodal. Banda desenată

Redactare

6. Notițele

- 3 **Elemente de construcție a comunicării**
- 6 **7. Alfabetul limbii române. Tipuri de sunete.**
- 7 Corespondența sunet-literă 49
- 9 **8. Silaba. Accentul (aplicativ)** 51
- 9 **9. Sinonimele. Antonimele. Câmpul lexical** 52

Comunicare orală

10. Exprimarea adecvată a emoțiilor 54

11 Interculturalitate

11. Diversitate culturală și lingvistică 55

Recapitulare

Evaluare

- 12 56
- 17 58
- 19
- 20

UNITATEA 3

Familia – locul în care îmi încep povestea

59

Lectură

1. Textul narativ literar 60
2. Timpul și spațiul. Acțiunea.
Planul dezvoltat de idei 65
3. Personajele 68
4. Interpretarea textului 70
5. Textul narativ nonliterar 71

Redactare

6. Textul narativ ficțional 73

Elemente de construcție a comunicării

7. Verbul. Forme verbale personale
și nepersonale (infinitivul) 74
8. Modul indicativ. Prezentul 75
9. Trecutul. Imperfectul 77
10. Participiul. Verbul auxiliar a avea.
Perfectul compus 78
11. Perfectul simplu. Mai-mult-ca-perfectul 80
12. Viitorul 82
13. Modul imperativ 84

Comunicare orală

14. Ascultarea activă. Atitudini comunicative:
atenția, empatia 86

Interculturalitate

15. Tradiții în familie. Obiceiuri de Anul Nou 87

Recapitulare Evaluare

UNITATEA 4

Locuri de poveste

Lectură

1. Textul descriptiv literar
2. Trăsăturile textului descriptiv literar
3. Interpretarea textului. Comparația
 - Proiect de grup – *Descoperind locuri de poveste din România*
4. Textul descriptiv nonliterar

Redactare

5. Descrierea unui loc

Elemente de construcție a comunicării

6. Substantivul
7. Articolul
8. Posibilități combinatorii ale substantivului. Prepoziția
9. Adjectivul. Articolul demonstrativ
10. Gradele de comparație ale adjectivului

Comunicare orală

11. Acte de limbaj: *a întreba, a recomanda*

Interculturalitate

12. Identitatea națională

Recapitulare

Evaluare

UNITATEA 5

Ființe de poveste

Lectură

1. Textul descriptiv literar
2. Portretul literar. Autoportretul
3. Interpretarea textului

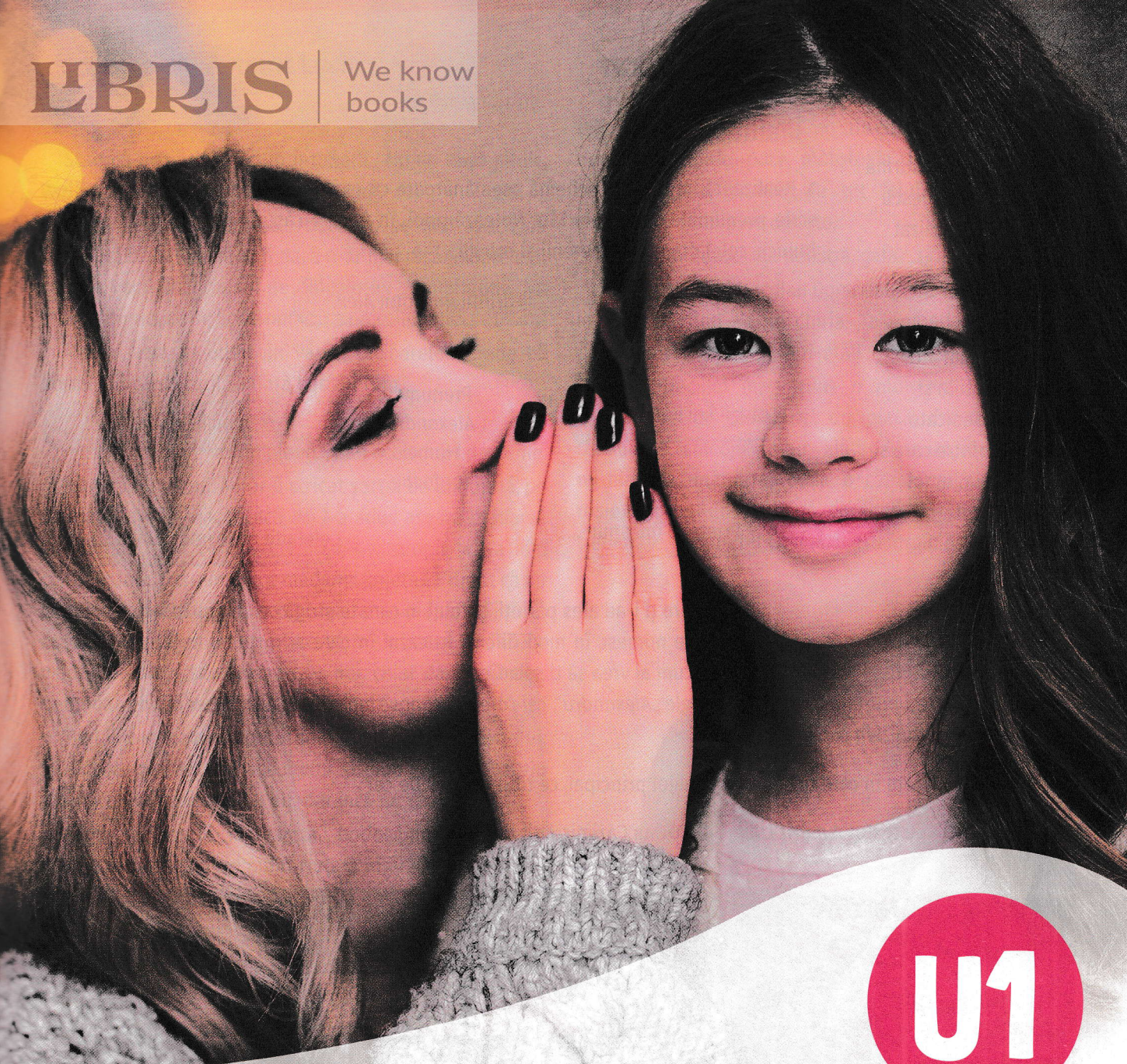
Redactare

4. Descrierea unei persoane. Autoportretul

Elemente de construcție a comunicării

5. Pronumele. Pronumele personal
6. Pronumele personal de politețe

88	7. Numeralul. Numeralul cardinal.	
90	Numeralul ordinal	130
	Comunicare orală	
	8. Perechile de adiacență: a face un compliment – a răspunde la un compliment	132
91	Interculturalitate	
	9. Modele comportamentale în legendele grecești.	
92	Eroul	133
95	Proiect	
97	• Proiect de grup – <i>Oameni care au schimbat lumea</i>	135
98	Recapitulare	136
99	Evaluare	138
101	UNITATEA 6	
102	O poveste se creează	
104	din alte povești	139
	Lectură	
106	1. Textul narativ literar	140
108	2. Înțelegerea textului	144
110	3. Interpretarea textului	146
	4. Textul explicativ (aplicativ)	147
	Redactare	
114	5. Prezentarea textului: scrisul de mână, așezarea în pagină, inserarea unor desene, fotografii	148
116	Elemente de construcție a comunicării	
118	6. Enunțul. Tipuri de enunț. Punctuația enunțului	149
	Comunicare orală	
	7. Elemente nonverbale și paraverbale în comunicarea orală	151
119	Interculturalitate	
	8. Carte românească de învățătură: de la prima carte tipărită la cartea digitală	152
120	Recapitulare	154
123	Evaluare	155
125		
126	Recapitulare finală	156
	Sugestii de fișe pentru observarea sistematică a activității elevilor	158
127	Bibliografie selectivă	159
129		

U1

Numele meu are o poveste

Lectură

- Textul literar • Textul nonliterar

Redactare

- Relatarea unor experiențe personale

Elemente de construcție a comunicării

- Cuvântul și contextul. Istoria cuvintelor • Dicționarul. Articolul de dicționar. Ordonarea cuvintelor după criteriul alfabetic • Subiectul. Predicatul verbal. Acordul predicatului cu subiectul • Atributul
- Propoziția. Tipuri de propoziții

Comunicare orală

- Roluri în comunicare. Reguli de acces la cuvânt

Interculturalitate

- Identitatea personală

Proiect

- Proiect individual – *Povestea numelui meu*

Recapitulare

Evaluare

portret de scriitoare

LIBRIS

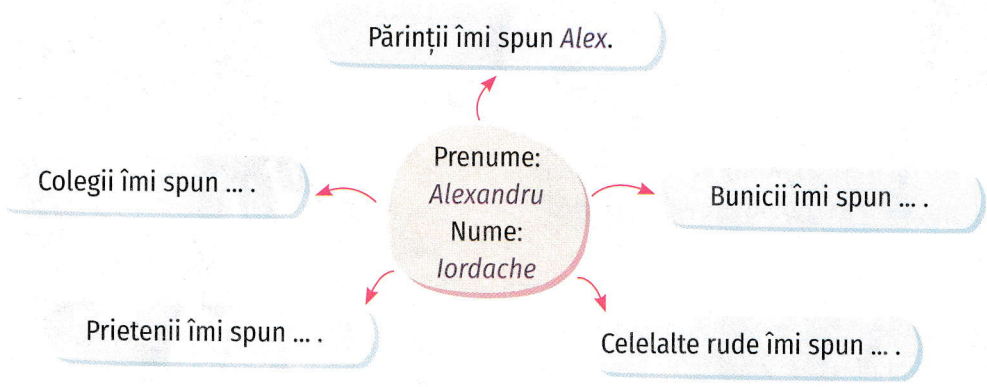

Otilia Cazimir (1894 - 1967) este numele pe care Alexandrina Gavrilesco l-a utilizat pentru a-și semna textele. Scriitoarea este cunoscută mai ales pentru poeziile și poveștile dedicate copiilor, printre care se numără și volumul *A murit Luchi...*

1. Textul literar

We know books
înainte de lectură

1. Realizează, în caiet, o schemă asemănătoare cu cea de mai jos. În cercul din mijloc, scrie prenumele și numele tău. Notează apoi, în fiecare căsuță, cum îți spun părinții, bunicii, celelalte rude, prietenii și colegii.

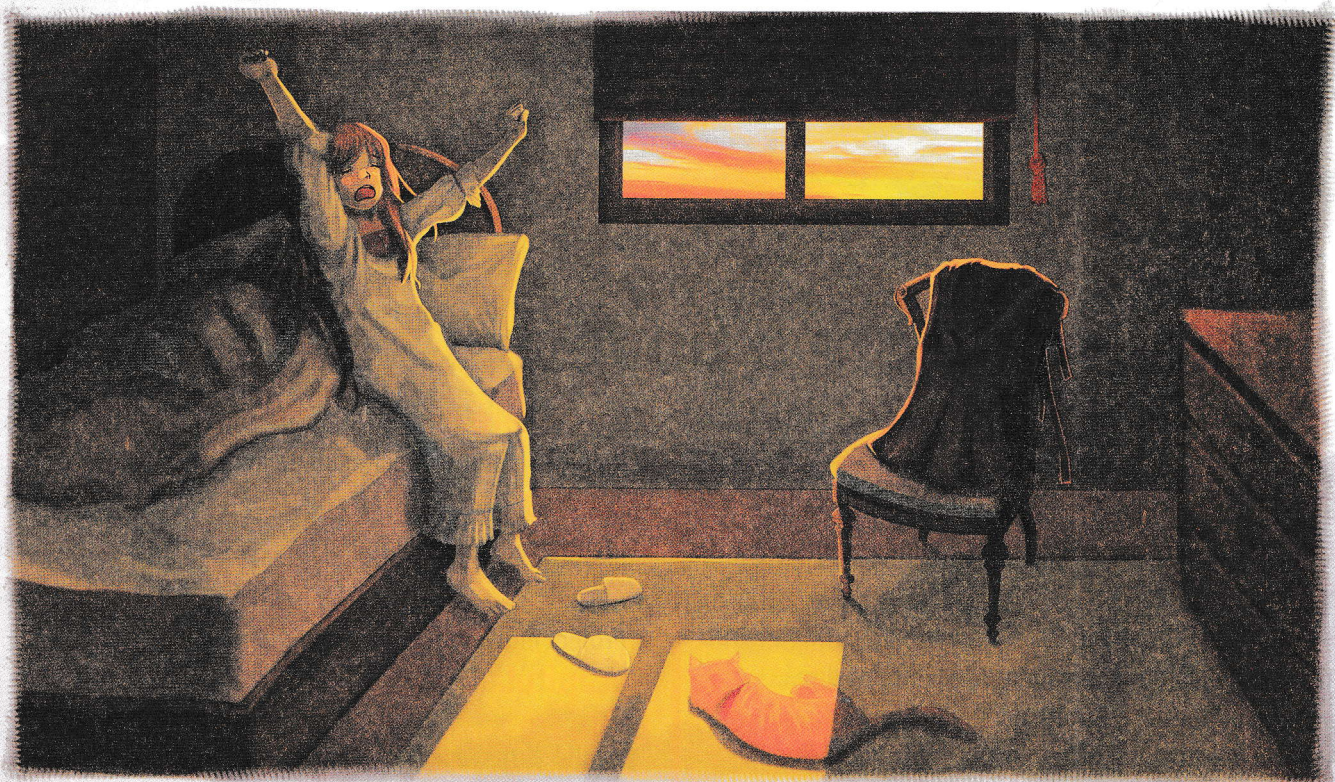

2. Există vreo diferență între prenumele pe care ți l-au ales părinții și felul în care te strigă cei din jur? Dacă răspunsul tău este afirmativ, explică de ce apropiații te numesc în mod diferit. În cazul în care ai răspuns negativ la această întrebare, spune-le colegilor și profesorului cum ai vrea să ți se adreseze.

Exemplu: Da. Deși părinții mi-au ales numele „Alexandru“, cei care mă cunosc mă strigă „Alex“. Cred că îmi spun așa pentru a fi mai rapizi în comunicare.

3. Dacă ai scrie o carte în care tu să fi personajul principal, ce titlu i-ai da? De ce?

4. Ascultă cu atenție textul *A murit Luchi...* de Otilia Cazimir, citit de profesor.

Stau cu ochii deschiși în întuneric. Nu se vede nimic. Parcă am pe ochi două căpăcele negre.

Și nu se mai face ziuă... Dacă nu se mai face ziuă niciodată?... Oare cum ar fi dacă n-ar mai răsări soarele în veci de veci? Nici ceasul de dincolo nu se mai aude. Nu s-aude nimic, nu se vede nimic: ca pe ceia lume...

Mama intră în odaie în vârful picioarelor. Crede că dorm. Ridică storurile!. Afară parcă-i fum.

— Plouă, mamă?

— Ce, nu dormi? Nu, nu plouă... Stai acolo, că-i devreme.

Bine că nu plouă! Mi-ar fi stricat șorțul de uniformă, pe care nu l-am îmbrăcat încă. Mi l-a adus aseară madama Janeta, iar Tasia l-a scurtat bine, l-a stropit și l-a mai călcat o dată, „că miroase a madama Janeta“. E drept că nu miroase frumos: a gaz, a mucegai și a ceapă prăjită în untdelemn². Dar mie îmi place să-mi miroasă rochiile a madama Janeta: se cheamă că-s noi, chiar dacă-s făcute, ca de obicei, din vechi.

Toată noaptea n-am putut să dorm din pricina șorțului. Stă întins pe spătarul scaunului și parc-ar fi cineva viu acolo, cineva care o să fiu eu, dar încă nu-s...

Când se scoală Margareta, bodogănind că-i prea devreme, sunt gata de mult. Nuța a întârziat de la spital anume ca să mă pieptene.

— Vreau să te văd plecând la școală, școlărițo!

Și-mi dă ea cafeaua, că mama n-are vreme: se îmbracă să meargă cu mine.

Cafeaua cu lapte nu se duce pe gât.

Nu știu ce are. Mă uit speriată la cele două cornuri de lângă farfurioară. Mușc un colțișor, sfărâmicios și dulce. E bun. Dar gura mi-e uscată și mă înec.

Margareta mă împunge cu cotul:

— Nu poți?... Dă-le-ncoace! Și le mistuie pe sub masă în buzunările ei, în care încap, nu știu cum, o groază de lucruri: degetare, radiere, poze, mototoale de ață, bucățele de cretă, acadele, bumbi³ de tot felul, sâmburi, pietre de domino și numere de loto.

— Ei, gata-i școlărița noastră, gata?...

A venit și conu' Neculai! Dumnealui nu vine la noi decât la zi întâi, când aduce chiria. Te pomenești că vine și părintele Veniamin, ca la zi-ntâi!

Conu' Neculai mi-a adus o plumieră⁴ cu creioane colorate și cu plumburi⁵ de placă. Pe capac, două rândunele stacojii⁶ stau alături pe-un buchețel de nu-mă-uita. Înăuntru, cutia e căptușită cu sugătoare⁷ roșie, iar pe dos e scris cu litere de tipar, puțintel tremurate, *Alexandra Casian, clasa întâia primară*.

VOCABULAR

¹ *stor* (s. n.) – perdea de țesătură sau de împletitură; jaluza.

² *untdelemn* (s. n.) – ulei comestibil extras din floarea-soarelui sau din măsline.

³ *bumb* (s. m.) – nasture.

⁴ *plumieră* (s. f.) – penar.

⁵ *plumb* (s. n.) – (aici) instrument de scris.

⁶ *stacojii* (adj.) – de culoare roșu-aprins.

⁷ *sugătoare* (s. f.) – sugativă; hârtie special făcută pentru a absorbi cerneala.

Mă înroșesc până-n ochi de bucurie și nu mă pricep ce să spun.

— Ei, îți place? Mi-o fost tare frică că nu ți-a plăcea. Când m-am dus eu întâi la școală să-nvăț az-buchii⁸, nu mi-o adus nimenea plumieră cu poză... Purtam sumăeș⁹ și opinci¹⁰ și mi-o aninat¹¹ mămuca, Dumnezeu s-o ierte, o trăistuță vârgată¹² pe după gât. Și-n trăistuța aceea aveam cartea, un pumn de perje¹³ și doi păpușoi¹⁴ coțți, să-mi ție de saț...

— Să-nveți... ce, coane Neculai? se înfige Margareta.

— Az-buchi, Mărgărinto! C-așa se-nvăța pe-atunci.

— Az-buchi! se bucură Margareta. Și deodată începe să-mi cânte, obraznică, sărind într-un picior:

*Az-buchi,
Mamă, Luchi,
Ș-un păduche!*

Nici azi, când mă duc și eu la școală, nu-mi dă pace! Și încă de față cu conu' Neculai...

Noroc că tocmai atunci a ieșit din casă tata. A auzit, dar n-a zis nimic. A coborât doar sprânceana și numaidecât Margareta și-a găsit nu știu ce de lucru pe sub cerdac¹⁵.

Mama și-a pus rochia cu care se duce la cucoane și pălăria cea nouă, în culoarea șerbetului¹⁶ de cireșe, numai cât un cuib de rândunică.

— Gata, Luchi?

VOCABULAR

⁸ *az-buchii* (vb.) – a scrie (în trecut, *buche* însemna literă sau alfabet).

⁹ *sumăeș* (corect: *sumăieș*) – haină țărănească lungă, făcută din postav gros.

¹⁰ *opincă* (s. f.) – încălță-minte țărănească.

¹¹ *a anina* (vb.) – a agăța.

¹² *vârgat* (adj.) – cu dungă.

¹³ *perjă* (s. f.) – prună.

¹⁴ *păpușoi* (s. m.) – porumb.

¹⁵ *cerdac* (s. n.) – mic pridvor situat pe una sau pe mai multe laturi ale unei case țărănești.

¹⁶ *șerbet* (s. n.) – desert, sub formă de pastă, făcut din suc de fructe, fiert cu zahăr.

¹⁷ *slobod* – liber.

¹⁸ *stinger* (adj.) – izolat, retras, stânenit.

Tata se pleacă și mă sărută pe frunte, mărunțel și des, cum sărută el.

— Hm... te duci și tu... te duci și tu...

Și se uită în altă parte.

Conu' Neculai îmi netezește părul cu mânuța lui uscată și nu zice nimic. Iar Nuța îmi potrivește gulerașul numai c-o mână: pe cealaltă o ține la spate. Am înțeles. Are să arunce după mine cu o felie de pâine proaspătă, ca să-mi fie cu noroc. Mă bucur pentru Cotarla: îi merge-n plin de dimineață, azi...

Coborâm scările, mama și cu mine, cu oarecare solemnitate. De sub cerdac, Margareta îmi suflă din treacă:

— Az-buchi, noroc Luchi!

Tasia vine în urmă cu geanta. O ține departe de trup, c-un fel de respect parcă, altfel decât cum ține coșul când aduce din piață. Și-n geantă sună dulce din plumburi și din creioane plumiera de la conu' Neculai...

Întorc capul și mă uit în urmă.

Tata, conu' Neculai și Nuța mă petrec cu ochii, parc-aș pleca la drum lung, de unde cine știe dacă mă mai întorc. De sub cerdac, Margareta îmi face niște semne pe care nu le înțeleg. Și-n portița rămasă deschisă, așezată cuminte pe coadă, stă Cotarla și dă din cap. Pe ea o înțeleg, îmi spune, în legea ei:

— Lasă, Luchi, că trece și asta...

Am rămas singură între fete.

— Sunt colegele tale, Luchi. Vezi să te împrietenești cu ele, mi-a spus mama când a plecat.

Tare-s multe!

Cum să mă împrietenesc cu toate?

Una lungă, cu șorțul până-n călcâie, cântă nu știu ce și altele râd împrejurul ei. Nu s-a pieptănat de-o săptămână și mereu își trece degetele arătătoare, când de la o mână, când de la cealaltă, pe sub nas.

Cum să mă împrietenesc eu cu asta?

— Să nu te pui cu Zamft, că are insecte! Îmi spune una bălaie și îndesată, cu cozile lăsate slobod¹⁷ pe umeri.

Parcă eu știu care-i Zamft, să nu „mă pun“ cu ea!

Alta, mărunțică și știrbă, își suflă întruna nasul într-o batistă roșie. Plânge-aăa, fără glas și fără lacrimi, numai cu nasul, de când a lăsat-o mama ei.

Eu nu plâng, cu toate că nu mi-e îndemână. Stau, cum stau cele mai multe, stingheră¹⁸ și tăcută, puțin speriată.

— Cine era cucoana cea frumoasă cu care-ai venit? mă întreabă o fetiță firavă și dulce, cu moț alb în creștet.

— Mama, răspund bucuroasă.

Îmi crește inima și dintr-odată mi-e dragă fetița asta albă, coborâtă parcă din cărțile cu poze.

— Mama mea nu-i frumoasă ca a ta... Doamna noastră-i frumoasă, da-i a dracului. Are doi copii, un băiat ș-o fată. Băiatul mă bate el pe mine, da' pe fată o bat eu... Pe tine cum te cheamă? Pe mine, Lilica. Fetița cea cu moț negru e prietena mea. O cheamă Martica. I-a murit o soră și de-aceea-i în doliu. Mai are trei surori ș-un frate, unul gras. Îl știi? Mata ai frați? Eu îs singură... Unde stai? Eu stau la școala de băieți. Vrei să vii la mine să ne jucăm? Vine și Martica și am o mulțime de jucării. Ne face mama ceai și ne dă mandarine. Îți plac mandarinele?

Nici nu-ncerc să-i răspund. N-am când. Mă ametește cu vorba ei, dar îmi place. Se cheamă că am și eu o prietenă și încă pe cea mai frumușică dintre fete.

Un clopoțel a început să se smucească deasupra ușii, speriat. Parcă vrea să-și rupă frânghiuța și s-o ia la fugă.

Intrăm în clasă.

Pupitrul e înalt. Mă ridic în vârful picioarelor, mă sprijin

în coate și abia izbutesc să mă așez, strâmb, pe-o margine de bancă. Fetele se foiesc o vreme, pe urmă se astâmpără. E așa de liniște, că se aude cum își strigă Hună, pe stradă, covrigeii lui sărați...

— Casian Alexandra!

E numele meu. Știu. Dar nu răspund. Pe mine nu mă strigă nimeni așa. Toată lumea mă strigă Luchi...

Îmi vine-a râde. Așa-i de caraghios să te strige cineva Casian Alexandra! Ca și cum ar striga-o tata pe mama, în loc de Catia, Casian Ecaterina.

Doamna se uită la mine și râde.

Are-un dinte de aur, drept în față.

— Cu mata vorbesc, fetițo... Cum te cheamă?

Am uitat că banca e înaltă și cad de sus, bocănind, în picioare. Simt în jurul meu râsul stăpânit al clasei. Așa râde Margareta, pe mutește, când așteaptă să spun eu o prostie.

— Cum îți zice mama acasă? stăruie doamna tot blând, dar c-un fel de nerăbdare parcă.

— Luchi! sare de lângă mine, răpezind înainte două degete ascuțite, una bondoacă și zburlită, c-un ochi strâmb. Luchi, ca la căței!

Asta-i Pandele, repetenta clasei.

Toate fetele se uită la mine. Încă nu râd, dar ochii lor împung și dor. Și dintr-odată mi-e rușine de numele meu, mi-e rușine de mine, mi-e rușine de tot.

— Nu-i adevărat! Acasă, mama îmi zice... îmi zice Casian Alexandra! răspund repede, ca să se isprăvească odată, uitându-mă urât spre zburlită.

S-a isprăvit. Nu mă mai întreabă nimeni nimic. Mă așez la locul meu și mă uit la mine, la fetița asta nouă pe care-o

cheamă Casian Alexandra și pe care parcă n-o cunosc. Casian Alexandra are șorț negru, de sub care nu i se mai văd genunchii, ciorapi lungi, prinși cu gumă¹⁹, și guler de pichet²⁰ alb, care-o supără puțin, cum o supără și cozile împletite prea strâns, care-i trag ochii spre tâmpile ca la chinezoaice. Stă cuminte cu mâinile pe pupitru și i-e rușine că o cheamă Luchi, ca pe căței...

Dar nu-i adevărat. N-o cheamă Luchi. Luchi nu mai este. A rămas pe undeva pe-acasă, poate în lădița din cămară, printre resturile de jucării pe care nu le mai știe ce-au fost și care nu mai au nume.

Luchi era mică, Luchi era proastă, Luchi era caraghioasă. Luchi era fericită...

Lui Casian Alexandra i-e milă de Luchi. I-e milă ca de păpușa moartă căreia i-a cules ochii verzi și reci de pe covor, într-o dimineață de Crăciun, demult...

Mă uit la turnul bisericii, pătrat și greu. Două ciori încearcă să se așeze alături pe spițele crucii. Dar vârful le umflă penele și le suflă jos.

Le văd întâi limpede, pe urmă cenușiu, ca printr-o ploaie mărunță și deasă. Liniile se strâmbă. Turnul stă acum hâit²¹, crucea s-a întors ca semnul înmulțirii. Cum să nu cadă ciorile, săracele?

Ceva fierbinte îmi frige obrajii reci. Și doar nu plâng.

— Ce ai, Casian? Ți-e rău?

— Nu, doamnă...

Nu i-e rău lui *Casian*. Îi vine să plângă în gura mare și nu poate. Dacă doamna ar fi întrebat-o:

— Ce ai, Luchi?

Poate că ar plânge. Și ar fi mai bine...

Dar Luchi nu mai este nicăieri. Luchi a murit. În locul ei, o școlăriță cuminte clipește mărunțul și-și înghite lacrimile care au, pentru întâia oară, un gust de cenușă...

A murit Luchi...

Impresii după prima lectură

1. Completează, în caiet, următoarele enunțuri, astfel încât acestea să exprime impresiile tale în urma primei lecturi a textului.

• Povestea lui Luchi mi-a amintit de ...

• Cel mai mult mi-a plăcut ...

• Nu mi-a plăcut ...

• M-a nedumerit ...

• Aș întreba-o pe Luchi ...

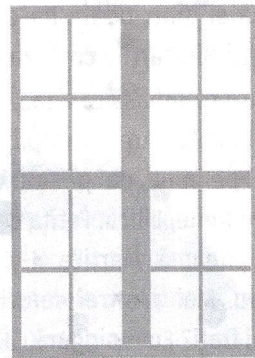
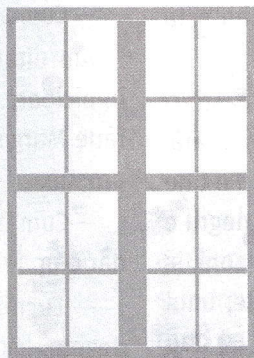
2. Împărtășește-i colegului/colégei de bancă impresiile tale.

VOCABULAR

¹⁹ *gumă* (s. f.) – elastic.

²⁰ *pichet* (s. n.) – țesătură deasă de bumbac, de mătase sau din fibre sintetice, făcută cu două împletituri diferite, dintre care cea de la suprafață formează un desen (geometric) în relief.

²¹ *hâit* (adj.) – (aici) strâmb.

2. Trăsăturile textului literar (actualizare)

Lucrați în perechi! În clasele primare, ați învățat trăsăturile textului literar și ale textului informativ. Alegeți-le, din casetele de mai jos, pe cele specifice textului literar și notați-le în caiet.

- Este scris pentru a informa cititorul.
- Este scris pentru a exprima emoții și sentimente.
- Informațiile pot fi verificate.
- Întâmplările sunt imaginare.
- Personajele care participă la acțiune sunt produsul imaginației autorului.
- Autorul folosește un limbaj expresiv.

Exemplu: Este scris pentru a exprima emoții și sentimente.

Descopăr

1. Formulează răspunsuri potrivite pentru următoarele întrebări, referitoare la textul *A murit Luchi...* de Otilia Cazimir.

- Cine este personajul care participă la toate întâmplările textului? Care îi este numele și prenumele? Dar porecla?
- Ce eveniment din viața acestuia surprinde textul?
- De ce crezi că autoarea a ales să scrie despre acest eveniment?
- Întâmplările prezentate în text sunt apropiate sau îndepărtate de realitate?

2. Asociază secvențele următoare cu emoția sau starea de spirit pe care o sugerează.

- „Și-n geantă sună dulce din plumburi și din creioane plumiera de la conu' Neculai...”
- „Îmi crește inima și dintr-odată mi-e dragă fetița asta albă, coborâtă parcă din cărțile cu poze.”
- „Simt în jurul meu râsul stăpânit al clasei.”
- „Fetele se foiesc o vreme [...]”

• bucurie

• rușine

• neliniște

• mândrie

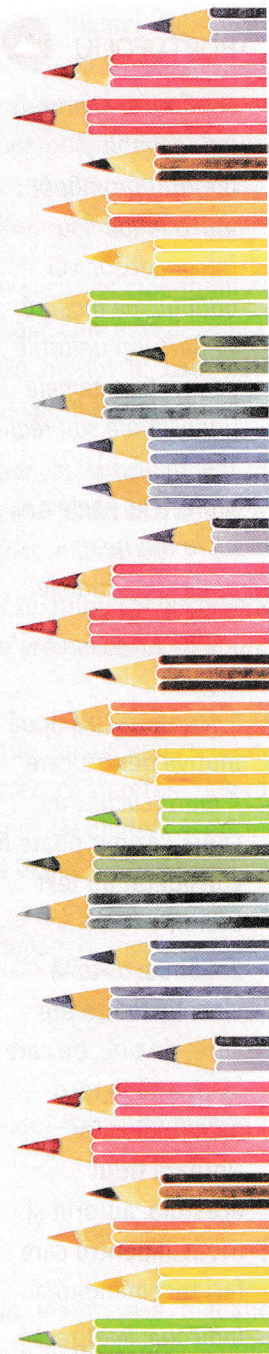
Exemplu: „Și-n geantă sună dulce din plumburi și din creioane plumiera de la conu' Neculai...” – bucurie

3. Precizează care este sensul fiecărui cuvânt scris colorat în enunțurile de mai jos.

- „[...] iar pe dos e scris cu litere de tipar, puțintel **tremurate**, Alexandra Casian, clasa întâia primară.”
- „Toate fetele se uită la mine. Încă nu râd, dar ochii lor **împung** și dor.”
- „Casian Alexandra are șorț negru, de sub care nu i se mai văd genunchii, ciorapi lungi, prinși cu gumă, și guler de pichet alb, care-o **supără** puțin [...]”

Rețin

Textul literar sau **ficțional** prezintă o lume imaginară mai apropiată sau mai îndepărtată de realitate. Prin intermediul textului literar, autorul își exprimă emoțiile, sentimentele, ideile, folosind un limbaj expresiv. Scopul unui asemenea tip de text este de a emoționa cititorul.

Realizează-ți portofoliul la limba și literatura română! Într-o mapă sau într-un dosar, vei adăuga, pe măsură ce parcurgi unitățile de învățare, teme (individuale sau realizate în grup), proiectele, fișele de lucru oferite de profesor, jurnalele de lectură etc.

1. Menționează două motive pentru care *A murit Luchi...* de Otilia Cazimir poate fi considerat un text literar.

2. Gândește-te la cinci texte literare citite de tine, pe care ai vrea să le recomanzi colegilor.

Notează titlul acestora, autorul și motivul pentru care faci recomandarea.

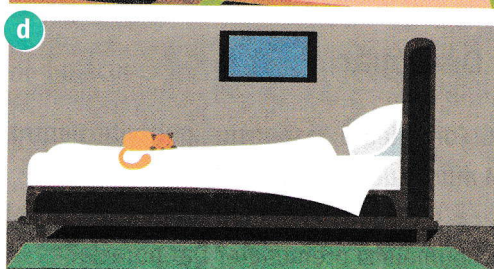
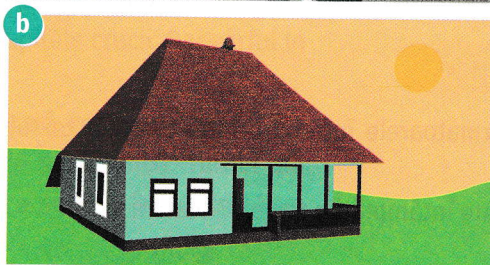
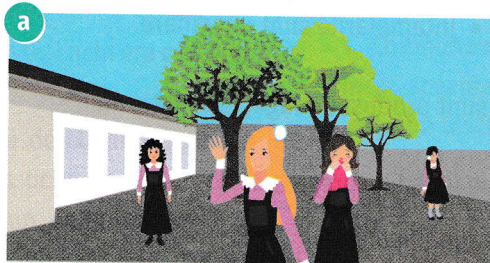
Indicație: Realizează cele două exerciții pe o coală A4 și pune-o, ca primă piesă, în portofoliul tău.

Aplic

We know

1. Numeste momentul zilei în care începe acțiunea. Transcrie din text două cuvinte/secvențe prin care să îți justifici răspunsul.
2. Precizează durata aproximativă a desfășurării evenimentelor.
3. Indică anotimpul în care au loc întâmplările, menționând informațiile care te-au ajutat să-l identifice.
4. Ordonează imaginile de mai jos pentru a reda cronologic locurile în care este surprinsă Luchi, pe parcursul textului.

5. În dimineața primei zile de școală, Luchi observă că „Nici ceasul de dincolo nu se mai aude. Nu s-aude nimic, nu se vede nimic: **ca pe ceia lume...**“. La ce se referă secvența colorată? Alege varianta corectă de răspuns:

- a. la lumea școlii; b. la lumea de dincolo; c. la lumea de pe stradă.

6. Precizează motivul pentru care Luchi nu a putut să doarmă în noaptea de dinaintea primei zile de școală.

7. **Lucrați în grup!** Formați echipe de câte șase elevi. Fiecare membru al echipei va alege unul dintre personajele numite mai jos și va preciza, folosindu-se de secvențe potrivite din text, ce face fiecare, în prima zi de școală a lui Luchi. La finalul activității, citiți răspunsurile și corectați eventualele greșeli.

• mama

• Nuța

• Margareta

• conu' Neculai

• tata

• Tasia

8. Citește fragmentul în care Luchi, rămasă singură în curtea școlii, își observă noile colege. Desenează, în caiet, patru chenare. În fiecare dintre acestea transcrie din text cuvinte/secvențe care indică modul în care fetița le descrie.

9. Menționează numele personajului cu care Luchi se înțelege cel mai bine la școală.